

Akershus universitetssykehus HF
Anne.Marie.Lervik@ahus.no

Deres ref.:
Saksbehandler: CAWAL
Vår ref.: 10/6293
Dato: 09.03.2011

Barns rett til følge av pårørende ved opphold i helseinstitusjon

Helsedirektoratet viser til e-post av 28. september 2010 med spørsmål om rutiner knyttet til følge av barn som blir innlagt ved barne- og ungdomsklinikken, og til utdypende e-post av 1. november 2010. Vi beklager at det har tatt tid å besvare henvendelsen.

Spørsmålet gjelder retningslinjer for situasjonen når barn som bor i institusjon blir innlagt i sykehus og ikke blir fulgt av foreldrene. Kan sykehuset kreve at personell fra institusjon følger barnet?

Sykehuset har ikke selvstendig rett til å kreve at barn får følge, men barn er gitt særlige rettigheter i forbindelse med opphold i helseinstitusjon. Etter pasientrettighetsloven § 6-2 har de rett til samvær med minst en av foreldrene eller andre med foreldreansvaret under hele oppholdet. Med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven er det gitt en forskrift om barns opphold i helseinstitusjon. Forskriften redegjør nærmere for spesialisthelsetjenestens forpliktelser når barn er innlagt, blant annet om barnets rett til å ha minst en av foreldrene hos seg. Som foreldre regnes også fosterforeldre eller andre som opptrer i foreldres sted, jf. forskriften § 3 annet ledd.

Opphold i barnebolig og avlastningsbolig er som hovedregel hjemlet i sosialtjenesteloven, alternativt i kommunehelsetjenesteloven. Da er det foreldrene eller andre foresatte som har foreldreansvaret, mens kommunen i kortere eller lengre tidsrom ivaretar den daglige omsorgen for det enkelte barn. Her må kommunen sørge for en tydelig ansvarsavklaring med de foresatte. Når barn i barnebolig, herunder avlastningsbolig, blir innlagt i sykehus, må kommunen v/personalet i den aktuelle boligen ha ansvar for å følge barnet til sykehuset og være hos barnet under oppholdet hvis kommunen v/barne-/avlastningsboligen ikke har avtalt noe annet med foreldrene eller andre foresatte. Ansatte skal i disse tilfellene ivareta den funksjonen som foreldrene eller andre foresatte skal ha overfor sine barn som er innlagt i sykehus.

For barn som er i barnevernsinstitusjon utøver barnevernet omsorg på foreldres vegne, med mindre barnevernet har overtatt omsorgen. Direktoratet har ikke kompetanse til å fortolke regelverket for barnevernet, men antar at barn som er under barnevernets omsorg har rett til følge når de er innlagt i sykehus.

Helsedirektoratet • Divisjon spesialisthelsetjenester

Avd. bioteknologi og helserett
Camilla Closs Walmann, tlf.: 24 16 39 24

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Kostnadsfordelingen mellom kommuner og helseforetak i forbindelse med sykehusinnleggelse er ikke direkte regulert. Helsedirektoratet har i brev av 9. juli 2007 (vedlagt) uttalt seg om ansvar for kostnader til kommunalt ansatte i forbindelse med sykehusopphold for pasienter med særlige bistandsbehov. I brevet tar direktoratet utgangspunkt i at det er behandlende institusjon som skal sørge for at de behov pasienten har for særlig bistand blir dekket. Videre skal sykehuset i utgangspunktet dekke utgiftene i forbindelse med sykehusoppholdet, men kommunen har ansvar for oppgaver som ikke dekkes av sykehusoppholdet. Direktoratet konkluderer i brevet med at sykehuset tar beslutningen om hvilke særlige ressurser og tiltak som er nødvendige i forbindelse med sykehusopphold, men at dette bør avklares i samarbeid med pasienten og det kommunale hjelpeapparatet.

Når barn som bor i institusjon legges inn i sykehus har de en særlig rett til følge, enten av foreldre eller andre. Dette gjelder uavhengig av barnets tilstand for øvrig, og formålet er å skape trygghet for barnet. En ansatt i institusjonen som følger barnet har ansvar for å følge det i foreldrenes sted, jf. over. Forskrift om barns opphold i helseinstitusjon gjelder i disse situasjonene, og ledsagelse i forbindelse med reise/opphold dekkes etter reglene i forskriften kapittel 3 og syketransportforskriften. Hvem som dekker eventuelle ekstra lønnskostnader hos institusjonen barnet kommer fra vil bero på en konkret vurdering, og for eksempel avhenge av om personell som følger barnet gjør det i foreldrenes sted, eller om bistand fra vedkommende er nødvendig for at sykehuset skal kunne gi barnet forsvarlig behandling mens det er innlagt i sykehuset.

Vennlig hilsen

Kristin Cordt-Hansen e.f.
avdelingsdirektør

Camilla Closs Walmann
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Vedlegg:

Ansvar kostnader til brukerstyrt personlig assistanse m.m. ifm sykehusopphold